

ELEKTRONICZNA LICYTACJA RUCHOMOŚCI W SĄDOWYM POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM

Komentarz

Ireneusz Kunicki

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

ELEKTRONICZNA LICYTACJA RUCHOMOŚCI W SĄDOWYM POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM

Komentarz

Ireneusz Kunicki

KOMENTARZE PRAKTYCZNE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 września 2019 r.

Recenzent

Dr hab. Izabella Gil, prof. nadzw. UW

Wydawca

Magdalena Stojek-Siwińska

Redaktor prowadzący

Adam Choiński

Opracowanie redakcyjne

JustLuk

Projekt okładek serii

Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Łamanie

Krystyna Szych – JustLuk

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2019

ISBN 978-83-8160-954-8

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wstęp	9
Ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.) (wyciąg)	11
Część trzecia. Postępowanie egzekucyjne	13
Tytuł II. Egzekucja świadczeń pieniężnych	13
Dział I. Egzekucja z ruchomości	13
Rozdział 3. Sprzedaż w drodze licytacji elektronicznej	13
Art. 879 ¹ . [Stosowanie przepisów o sprzedaży]	22
Art. 879 ² . [Wniosek o dokonanie sprzedaży w drodze licytacji elektronicznej]	62
Art. 879 ³ . [Termin złożenia wniosku]	84
Art. 879 ⁴ . [Stosowanie systemu teleinformatycznego]	93
Art. 879 ⁵ . [Złożenie rękojmi]	107
Art. 879 ⁶ . [Przebieg licytacji elektronicznej]	112
Art. 879 ⁷ . [Zawiadomienie o przybiciu]	123
Art. 879 ⁸ . [Zrzeczenie się nabycia ruchomości]	127
Art. 879 ⁹ . [Termin zapłaty ceny nabycia]	130
Art. 879 ¹⁰ . [Wybór przedsiębiorcy lub przedsiębiorstwa]	135
Art. 879 ¹¹ . [Delegacja ustawowa – sposób przeprowadzenia licytacji elektronicznej]	141

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 7.09.2016 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji elektronicznej ruchomości w sądowym postępowaniu egzekucyjnym (Dz.U. poz. 1431)	143
§ 1	147
§ 2	148
§ 3	153
§ 4	154
§ 5	164
§ 6	165
§ 7	166
§ 8	167
§ 9	171
§ 10	174
§ 11	175
§ 12	176
§ 13	177
§ 14	178
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 29.07.2016 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji ruchomości (Dz.U. poz. 1205)	179
§ 1	182
§ 2	183
§ 3	189
§ 4	190
§ 5	190
§ 6	191
§ 7	192
§ 8	193
§ 9	193
§ 10	195
Bibliografia	197

Wykaz skrótów

- k.c. – ustawa z 23.04.1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.)
- k.k. – ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2018 r. poz. 1600 ze zm.)
- KN PME – Kwartalnik Naukowy Prawo Mediów Elektronicznych
- k.p.c. – ustawa z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.)
- KRK – Krajowa Rada Komornicza
- k.r.o. – ustawa z 25.02.1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682 ze zm.)
- MS – Minister Sprawiedliwości
- NC – Nowa Currenda
- PES – Problemy Egzekucji Sądowej
- PME – Prawo Mediów Elektronicznych
- PPE – Przegląd Prawa Egzekucyjnego
- p.p.m. – ustawa z 4.02.2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 1792)
- r.s.p.e.g. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 29.07.2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia egzekucji grzywnien i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu cywilnym, a także kosztów sądowych w sprawach cywilnych, przysługujących Skarbowi Państwa (Dz.U. poz. 1227)

- r.s.p.l.e. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 7.09.2016 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji elektronicznej ruchomości w sądowym postępowaniu egzekucyjnym (Dz.U. poz. 1431)
- r.s.p.l.r. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 29.07.2016 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji ruchomości (Dz.U. poz. 1205)
- u.k.k. – ustawa z 28.02.2018 r. o kosztach komorniczych (Dz.U. poz. 770 ze zm.)
- u.k.s. – ustawa z 22.03.2018 r. o komornikach sądowych (Dz.U. poz. 771 ze zm.)
- u.k.s.e. – ustawa z 29.08.1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. z 2018 r. poz. 1309 ze zm.), nie obowiązuje
- p.u.s.p. – ustawa z 27.07.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 52 ze zm.)
- ustawa z 10.07.2015 r. – ustawa z 10.07.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1311 ze zm.)
- ZP UKSW – Zeszyty Prawnicze Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego

Wstęp

Przedmiotem niniejszego komentarza są przepisy regulujące elektroniczną licytację ruchomości w sądowym postępowaniu egzekucyjnym. Ta forma licytacji ruchomości została uregulowana w sposób szczególny przede wszystkim w art. 879¹–879¹¹ k.p.c. W kwestiach nieuregulowanych w tych przepisach mają zaś zastosowanie przepisy rozdziału 2 (por. art. 879¹ k.p.c.), a zatem art. 864–879 k.p.c., czyli przepisy regulujące ustną (tradycyjną, dotychczasową) formę licytacji ruchomości.

Komentarzem zostały objęte także dwa rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości: z 29.07.2016 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji ruchomości (Dz.U. poz. 1205) oraz z 7.09.2016 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji elektronicznej ruchomości w sądowym postępowaniu egzekucyjnym (Dz.U. poz. 1431). W pierwszym z tych rozporządzeń uregulowano szczególne zagadnienia dotyczące przeprowadzenia licytacji ustnej. Jednakże, jak już zaznaczono, przepisy o licytacji ustnej mają zastosowanie także do licytacji elektronicznej (art. 879¹ k.p.c.). W szczególności zaś zastosowanie ma art. 868 k.p.c., stanowiący podstawę do wydania tego rozporządzenia. Rozporządzenie to zostało omówione tylko pod kątem jego zastosowania w licytacji elektronicznej.

Podobnie tylko pod kątem zastosowania w licytacji elektronicznej omówiono w niniejszym komentarzu przepisy art. 864–879 k.p.c., które, jak zaznaczono, mogą mieć zastosowanie do licytacji elektronicznej z mocy odesłania zawartego w art. 879¹ k.p.c. Zastosowanie tych

przepisów do elektronicznej licytacji ruchomości zostało omówione w uwagach do art. 879¹ k.p.c.

Niniejszy komentarz był pisany i przekazany do druku przed oddaniem do użytku systemu teleinformatycznego obsługującego licytację elektroniczną. Dlatego znajdują się w nim postulaty sformułowane pod adresem operatora systemu dotyczące funkcjonalności tego systemu.

W Polsce toczy się co roku kilka milionów sądowych postępowań egzekucyjnych. Ciągle jeszcze znaczna część tych postępowań ma za przedmiot egzekucję z ruchomości, mimo malejącego znaczenia tego sposobu egzekucji świadczeń pieniężnych. Niniejszy komentarz został napisany przede wszystkim z myślą o praktykach zajmujących się egzekucją z ruchomości, a zatem: komornikach sądowych, sędziach, referendarzach sądowych, adwokatach i radcach prawnych, a także uczestnikach postępowań egzekucyjnych, w tym „licytantach elektronicznych”. Należy jednak mieć nadzieję, że będzie on służył także przedstawicielom nauki przy interpretowaniu treści komentowanych przepisów oraz osobom uczącym się trudnego prawa egzekucyjnego, tj. studentom, doktorantom i aplikantom.

USTAWA

z 17.11.1964 r.

**Kodeks postępowania
cywilnego**

(Dz.U. z 2019 r. poz. 1460 ze zm.)

(wyciąg)

CZĘŚĆ TRZECIA
Postępowanie egzekucyjne

(...)

TYTUŁ II
Egzekucja świadczeń pieniężnych

DZIAŁ I
Egzekucja z ruchomości

(...)

ROZDZIAŁ 3
Sprzedaż w drodze licytacji elektronicznej

Wprowadzenie

1. **Geneza.** Elektroniczna licytacja ruchomości została wprowadzona do prawa polskiego przez dodanie do Kodeksu postępowania cywilnego przepisów art. 879¹–879¹¹. Przepisy te zostały dodane do

Kodeksu postępowania cywilnego na mocy art. 2 pkt 102 ustawy z 10.07.2015 r.

2. **Wejście w życie.** Przepisy art. 879¹–879¹¹ k.p.c. weszły w życie 1.03.2017 r. Pierwotnie miały wejść w życie z dniem 8.09.2016 r., jednakże mocą art. 3 pkt 5 ustawy z 22.07.2016 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o notariacie oraz ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1358) termin wejścia w życie m.in. tych przepisów został przesunięty na dzień 1.03.2017 r.
3. **Reglamentacja prawna.** W art. 879¹–879¹¹ k.p.c. zostały uregulowane tylko zagadnienia szczegółowe. W pozostałych zaś kwestiach do elektronicznej licytacji ruchomości mają zastosowanie przepisy rozdziału 2 (por. art. 879¹ k.p.c.), czyli art. 864–879 k.p.c., regulujące egzekucyjną sprzedaż ruchomości.

Elektroniczna licytacja ruchomości została uregulowana także w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 7.09.2016 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji elektronicznej ruchomości w sądowym postępowaniu egzekucyjnym (Dz.U. poz. 1431), które zostało wydane na podstawie art. 879¹¹ k.p.c. (szerzej w uwagach do art. 879¹¹ k.p.c. i § 1 tego rozporządzenia).

Do elektronicznej licytacji ma zastosowanie także rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 29.07.2016 r. w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji ruchomości (Dz.U. poz. 1205), które zostało wydane na podstawie znowelizowanego art. 868 k.p.c. (więcej o tym w tezie 48 do art. 879¹ k.p.c. i w tezach 1–3 Wprowadzenia do tego rozporządzenia).

4. **Zastosowanie.** Przepisy art. 879¹–879¹¹ k.p.c. mają zastosowanie tylko do egzekucji z ruchomości wszczętych 1.03.2017 r. albo po tym dniu (por. art. 21 ust. 8 i art. 23 pkt 1a ustawy z 10.07.2015 r.). Oznacza to, że wierzyciel może skutecznie złożyć wniosek o przeprowadzenie licytacji elektronicznej ruchomości, jeżeli egzekucja z tej ruchomości została wszczęta 1.03.2017 r. albo w dniach następnych.

5. **Wszczęcie egzekucji.** Egzekucja z ruchomości jest wszczynana przez dokonanie pierwszej czynności egzekucyjnej, a zatem zajęcia (por. art. 845 § 1 k.p.c.). Nie chodzi tu przy tym o wszczęcie egzekucji z jakiegokolwiek (innej) rzeczy ruchomej dłużnika, lecz z rzeczy, która będzie sprzedawana przez zastosowanie licytacji elektronicznej. W istocie zatem o dopuszczalności zastosowania licytacji elektronicznej do sprzedaży danej rzeczy decyduje chwila zajęcia tej rzeczy. W konsekwencji w jednym postępowaniu egzekucyjnym, wszczętym przez złożenie wniosku o wszczęcie egzekucji, przed dniem 1.03.2017 r., niektóre ruchomości (zajęte przed 1.03.2017 r.) nie mogą być przedmiotem licytacji elektronicznej, natomiast inne ruchomości (zajęte w tym samym postępowaniu 1.03.2017 r. albo w dniach następnych) mogą być przedmiotem tej licytacji.
6. **Przesunięcie zastosowania w czasie.** Należy przy tym uznać, że do elektronicznej licytacji ruchomości w egzekucji sądowej ma zastosowanie, w drodze rozszerzającej wykładni celowościowej, przepis art. 20 ustawy z 10.07.2015 r., zgodnie z którym w okresie 3 lat od wejścia w życie niniejszej ustawy dokonanie wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe oraz dalsze wnoszenie tych pism za pośrednictwem tego systemu jest dopuszczalne, jeżeli ze względów technicznych leżących po stronie sądu, jest to możliwe. W konsekwencji zastosowanie licytacji elektronicznej ruchomości w okresie 3 lat liczonych od 1.03.2017 r. (tj. do 1.03.2020 r.) zależy od możliwości technicznych leżących po stronie Krajowej Rady Komorniczej.

Należy uznać, że wniosek o przeprowadzenie licytacji elektronicznej złożony przed dniem powstania możliwości technicznych jej przeprowadzenia podlega odrzuceniu przez komornika, nie oczekuje zaś na moment powstania tych możliwości.

7. **Zmiana przepisów.** Dwa spośród przepisów regulujących elektroniczną licytację ruchomości (art. 879² i 879⁶ § 2 k.p.c.) zostały już zmienione mocą art. 261 pkt 26 i 27 u.k.s. Przepisy te w zmienionym brzmieniu weszły w życie z dniem 1.01.2019 r. (por. art. 306 *in principio* u.k.s.) i mają zastosowanie do egzekucji z ruchomości wszczętych po dniu ich

wejścia w życie (art. 298 ust. 2 u.k.s.), a zatem wszczętych 2.01.2019 r. albo w dniach następnych.

- 8. Forma a droga licytacji ruchomości.** W przepisach art. 879¹, 879² § 1, art. 879³ i 879⁴ § 1 k.p.c. posłużono się terminem „droga licytacji elektronicznej”. W postępowaniu cywilnym termin „droga” ma jednak znacznie szerszy zakres znaczeniowy, a mianowicie jest stosowany np. do oznaczenia drogi sądowej. Należy zatem uznać, że bardziej odpowiedni jest termin „forma licytacji ruchomości”. W konsekwencji należy mówić o formie licytacji elektronicznej bądź też o licytacji w formie elektronicznej, nie zaś o drodze licytacji elektronicznej bądź licytacji w drodze elektronicznej. Taka też terminologia jest stosowana w niniejszym komentarzu.
- 9. Formy licytacji ruchomości.** Licytacja elektroniczna została uregulowana w rozdziale 3 działu I tytułu II części trzeciej Kodeksu postępowania cywilnego, czyli w art. 879¹–879¹¹, a zatem w ramach przepisów regulujących egzekucję z ruchomości. Jest to więc jedna z form licytacji ruchomości, obok formy dotychczasowej (tradycyjnej), która dalej będzie nazywana licytacją ustną.
- 10. Jawność (publiczność) licytacji ruchomości.** Każda ze wskazanych wyżej form licytacji (elektroniczna i ustna) ma charakter publiczny (jest licytacją publiczną) w tym sensie, że jest adresowana do nieograniczonego kręgu uczestników. Licytacja ustna korzysta jednak także z jawności zewnętrznej (publiczności). Każdy może bowiem obserwować przebieg licytacji ustnej, nie będąc jej uczestnikiem (licytantem). Natomiast licytacja elektroniczna jest dostępna w systemie teleinformatycznym wyłącznie dla komornika oraz użytkowników biorących w niej udział (§ 3 ust. 1 r.s.p.l.e.). Można zatem powiedzieć, że korzysta z jawności wewnętrznej, a przy tym ograniczonej. Licytacja elektroniczna jest zaś niedostępna dla osób trzecich (publiczności). Nie korzysta zatem z jawności zewnętrznej.
- 11. Sposoby sprzedaży rzeczy ruchomej.** Zgodnie z art. 867 § 1 k.p.c. zajęte ruchomości niesprzedane według przepisów poprzedzających ko-

Ireneusz Kunicki – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor nadzwyczajny Uniwersytetu Łódzkiego, autor kilkudziesięciu opracowań z zakresu sądowego postępowania egzekucyjnego.

Publikacja stanowi jedyny na rynku wyczerpujący komentarz do przepisów regulujących elektroniczną licytację ruchomości w sądowym postępowaniu egzekucyjnym. Obejmuje analizę nie tylko art. 879¹–879¹¹ k.p.c., lecz także art. 864–879 k.p.c. normujących „ustną” (tradycyjną) formę licytacji ruchomości oraz dwóch rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości dotyczących elektronicznej bądź ustnej licytacji ruchomości. Wszystkie przepisy zostały skomentowane szczegółowo, bez unikania zagadnień trudnych lub kontrowersyjnych, nieprzedstawianych dotychczas w literaturze przedmiotu.

Czytelnicy odnajdą tu omówienie kwestii odnoszących się m.in. do:

- prawidłowego przebiegu licytacji elektronicznej (np. dopuszczalności licytacji i jej przedmiotu, czasu, formy, treści i miejsca obwieszczenia o licytacji, chwili rozpoczęcia i zakończenia licytacji, niedopuszczenia osób wyłączonych od przetargu),
- poprawności przeprowadzenia licytacji przez komornika,
- zapewnienia w sądach dostępu do systemu teleinformatycznego obsługującego licytację elektroniczną,
- kwestionowania (zaskarżania) nieprawidłowych działań komorników i sądów.

Książka jest przeznaczona dla komorników sądowych, sędziów i prezesów sądów, a także adwokatów, radców prawnych i licytantów. Będzie też przydatnym źródłem informacji dla aplikantów prawniczych oraz pracowników naukowych i doktorantów zajmujących się tytułową tematyką.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUPER.PL

WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8160-954-8

CENA 129 ZŁ (W TYM 5% VAT)